

Щотижнева аналітична записка №19 стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів, які мають вплив на імплементацію Україною acquis ЄС, за період з 19 червня до 25 червня 2023 року

За період з 19 червня 2023 року до 25 червня 2023 року:

- ✓ Президентом України ухвалено 15 документів, з них **11 указів та 4 розпоряджень**;
- ✓ Кабінет Міністрів України ухвалив 23 нормативно-правових актів (НПА), з них **9 постанов та 14 розпоряджень**;
- ✓ Правління Національного Банку України ухвалило **9 постанов**;
- ✓ у Верховній Раді України зареєстровано 29 ініціативи, з них **15 законопроектів та 14 проєктів постанов**. Кабінетом Міністрів України ініційовано **5 законопроектів**, народними депутатами України ініційовано **10 законопроектів та 14 проєктів постанов**.

[ЄС запропонує на підтримку України близько 50 млрд євро](#)

Європейська Комісія пропонує створити спеціальний інструмент фінансування у обсязі близько 50 млрд євро, який забезпечить послідовну, передбачувану, а також гнучку підтримку України на період 2024-2027 років, адаптовану до безпрецедентних викликів підтримки країни у стані війни.

Новий механізм для України підтримуватиме зусилля України щодо підтримки макрофінансової стабільності, сприяння відновленню, а також модернізації країни під час впровадження ключових реформ на шляху її вступу до ЄС. Він підтримуватиме перехід до зеленої, цифрової та інклюзивної економіки, яка поступово узгоджується з правилами та стандартами ЄС.

Президентка Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн зазначила: «Україна сміливо бореться з вторгненням росії та потребує нашої стабільної фінансової підтримки, щоб подолати величезні витрати, спричинені війною. ЄС пообіцяв підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно, і ми вірні своєму слову. Сьогодні ми пропонуємо передбачити до 50 мільярдів євро з 2024 по 2027 роки, щоб допомогти Україні протистояти агресії та відбудувати сучасну процвітаючу країну. Українці рішуче йдуть до Європи. І наш Союз підтримує цю відважну націю в її зусиллях».

Така допомога базуватиметься на фінансовій підтримці держави у вигляді грантів і позик. Надаватися підтримка буде відповідно до Плану відновлення, реконструкції та модернізації країни, який підготує Уряд України, зокрема Уряд України також повинен буде деталізувати реформи та інвестиції, які планується здійснити в межах процесу вступу до ЄС. Кошти за цією складовою інструменту надаватимуться на основі виконання Плану, який підкріплюватиметься низкою умов і графіком виплат, погоджених з ЄС. Значний акцент буде зроблено на реформі державного управління, належному врядуванні, верховенстві права, боротьбі з корупцією та раціональному управлінні фінансами.

Окрім того, спеціальна інвестиційна структура для України буде призначена для залучення та мобілізації державних і приватних інвестицій для відновлення та реконструкції України на підтримку реалізації Плану. Це дозволить доповнити усі існуючі інструменти підтримки України.

Інструмент також передбачає технічну допомогу та інші допоміжні заходи, включно з мобілізацією досвіду щодо реформ, підтримкою муніципалітетів, громадянського суспільства та іншими формами двосторонньої допомоги, які зазвичай доступні для країн, що готові до вступу в межах Інструменту підготовки до вступу (IPA), а також підтримкою цілей Плану Відновлення. У рамках цього стовпа також можна буде підтримувати інші ініціативи, спрямовані на реагування на російську агресію проти України, в тому числі на забезпечення дотримання міжнародного права щодо злочинів, скоєних Росією на території України. Субсидії відсоткової ставки на вартість позик також покриватимуться за цією складовою.

Гранти будуть мобілізовані за допомогою нового спеціального інструменту, запропонованого в контексті середньострокового перегляду багаторічної фінансової програми (MFF). Позики будуть гарантовані резервом, подібно до поточного фінансування в межах макрофінансової допомоги «Плюс» (MFA+). Резерв — це різниця між верхньою межею власних ресурсів (тобто максимальною сумою ресурсів, яку Комісія може попросити держави-члени внести в певний рік) та коштами, які Комісії фактично потрібні для покриття витрат, передбачених бюджетом. Механізм також відкриває можливість використовувати внески інших донорів, а також доходи, отримані від заморожених та знерухомлених російських активів, як внесок у відновлення та реконструкцію України. Триває робота щодо можливого використання російських активів для відновлення та реконструкції України.

Інструмент та його реалізація будуть базуватися на принципах прозорості, аудиту та контролю, щоб забезпечити захист фінансових інтересів ЄС. У межах реформ, передбачених Планом, мають бути суттєво вдосконалені системи аудиту та контролю української держави. Крім того, Єврокомісія зможе здійснювати перевірки проектів щодо виконання Плану в будь-який момент проектного циклу. Спеціальна незалежна аудиторська рада допомагатиме Європейській Комісії, регулярно звітуючи про впровадження.

[Україна приєдналась до Банку розвитку Ради Європи 23/06/2023](#)

У червні 2023 року Україна завершила процес вступу та стала 43-ю країною-членом Банку розвитку Ради Європи (далі – БРРЕ).

«Приєднання до Банку розвитку Ради Європи – це ще один крок на шляху подальшої повноцінної інтеграції України в ЄС. Обидві сторони доклали значних зусиль для досягнення цієї мети. Ми впевнені, що членство відіграватиме важливу роль у процесі відновлення України та допоможе нам подолати існуючі виклики», — прокоментував Міністр фінансів України Сергій Марченко.

Співпраця Банку з Україною є однією з цілей Стратегічного плану діяльності БРРЕ на 2023-2027 роки. Ключові напрями співробітництва фокусуватимуться на забезпеченні першочергових потреб України у сфері охорони здоров'я та проведенні державної житлової політики, у тому числі забезпеченні житлом громадян України.

«Вступ України до Банку розвитку Ради Європи є свідченням довіри України до Банку та його спроможності підтримати країну у відновленні, реконструкції та довгостроковому соціальному розвитку», — зазначив Керівник Банку розвитку Ради Європи Карло Монтічеллі.

Набуття Україною членства в БРРЕ відбулося менш ніж через рік після того, як країна офіційно подала заявку на членство в червні 2022 року.

Банк розвитку Ради Європи є багатосторонньою фінансовою установою, яка має виключно

соціально спрямованість. БРРС був створений у 1956 році з метою вирішення європейськими країнами питань, пов'язаних із соціально-спрямованою реінтеграцією біженців, переміщених осіб та мігрантів.

Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 19 червня до 25 червня 2023 року із зазначенням, які *acquis* ЄС імплементуються такими законодавчими актами

Проект №9311-4 Закону України “Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України” від 19.06.2023

Це **п'ятий законопроект** направлений на оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України (попередні законопроекти наразі не розглядаються: №9311 – відхилений ВРУ, №9311-1 – відправлений ВРУ на доопрацювання, №9311-2 – відкликаний, №9311-3 – відкликаний).

Розроблений з метою забезпечення виконання Україною **Меморандуму про взаєморозуміння** від 16 січня 2023 року, укладеного між Україною та Європейським Союзом та **Меморандуму про економічну та фінансову політику** від 24 березня 2023 року, укладеного між Україною та Міжнародним валютним фондом.

Проект №9402 Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо уніфікації до європейських та північноатлантичних стандартів процедур декларування військової техніки та інших товарів” від 19.06.2023.

Забезпечує виконання статті 84 “Наближення законодавства у митній сфері” Глави 5 “Митні питання та сприяння торгівлі” розділу IV «**Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею**» додатку XV **Угоди про Асоціацію та передбачає імплементування у законодавство України положень таких актів законодавства Європейського Союзу:**

Митний кодекс Союзу (Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 09.10.2013 про встановлення Митного кодексу Союзу); **Імплементативний регламент Комісії** (ЄС) 2015/2447 від 24.11.2015 щодо детальних правил імплементування певних положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 про встановлення Митного кодексу Союзу; **Делегований регламент Комісії** (ЄС) № 2015/2446 від 28.07.2015 на доповнення Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 стосовно детальних правил щодо певних положень Митного кодексу Союзу, а також деяких положень **Угоди між сторонами Північноатлантичного договору стосовно статусу їх збройних сил**, підписана у Лондоні 19 червня 1951 року.

Уряд прийняв **постанову** «Про внесення зміни до Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності», проект якої розробив Мінфін для забезпечення імплементування до українського законодавства положень актів права ЄС у частині урахування підходів до класифікації окремих товарів згідно з Комбінованою номенклатурою ЄС. Міністерство фінансів України, опубліковано 24 червня 2023 року о 17:51 *Текст постанови на момент аналізу не оприлюднено.*

За повідомленням, сприятиме однаковому застосуванню всіма митними органами правил класифікації товарів під час прийняття рішень щодо класифікації товарів згідно з УКТЗЕД та рішень

стосовно зобов'язуючої інформації з питань класифікації товарів. Доповнення зроблено до [Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності](#), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 428.

Прийнятою постановою Уряду також доручено Держмитслужбі забезпечити таке:

оприлюднення переліку діючих рішень щодо класифікації товарів згідно з Комбінованою номенклатурою ЄС, передбачених у відповідних актах права ЄС на день прийняття цієї постанови, за умови, що такі рішення не суперечать положенням Міжнародної конвенції про Гармонізовану систему опису та кодування товарів, та актуалізувати його не рідше ніж раз на квартал;

підготовку та оприлюднення інформації щодо відповідності кодів товарів, зазначених у відповідних актах права ЄС, кодам чинної версії товарної номенклатури УКТЗЕД;

доопрацювання відповідного програмного забезпечення.

Детальний аналіз впливу проекту Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо уніфікації до європейських та північноатлантичних стандартів процедур декларування військової техніки та інших товарів”

19 червня 2023 року Кабінет Міністрів України вніс у Верховну Раду України [Проект Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо уніфікації до європейських та північноатлантичних стандартів процедур декларування військової техніки та інших товарів”](#), який був зареєстрований за №9402.

Забезпечує виконання статті 84 “Наближення законодавства у митній сфері” Глави 5 “Митні питання та сприяння торгівлі” розділу IV «Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею» додатку XV Угоди про Асоціацію та передбачає імплементацію у законодавство України положень таких актів законодавства Європейського Союзу:

[Митний кодекс Союзу](#) (Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 09.10.2013 про встановлення Митного кодексу Союзу); [Імплементаційний регламент Комісії \(ЄС\) 2015/2447 від 24.11.2015](#) щодо детальних правил імплементації певних положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 про встановлення Митного кодексу Союзу; [Делегований регламент Комісії \(ЄС\) № 2015/2446 від 28.07.2015](#) на доповнення Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 стосовно детальних правил щодо певних положень Митного кодексу Союзу, а також деяких положень [Угоди між сторонами Північноатлантичного договору стосовно статусу їх збройних сил](#), підписана у Лондоні 19 червня 1951 року

Метою законопроекту є впровадження в національне митне законодавство **положень щодо застосування Форми 302, яка використовується для переміщення військової техніки та інших товарів підрозділів збройних сил держав-членів Європейського Союзу (ЄС) та Організації Північноатлантичного договору (НАТО), а також створення передумов для започаткування процесу підготовки та підписання міжнародних угод про використання в державах-членах ЄС або НАТО Форм 302, що оформлюватимуться для підрозділів Збройних Сил України, які направляються до інших держав.**

Взятий Україною стратегічний курс, закріплений у Конституції України, на набуття повноправного членства в ЄС та НАТО, а також поточна воєнно-політична ситуація потребують необхідності, зокрема, у підвищенні професійного рівня та оперативних спроможностей Збройних Сил України. Реалізація вищезазначеного забезпечується, зокрема, як шляхом проведення багатонаціональних навчань на території України із залученням підрозділів збройних сил держав-членів ЄС та НАТО, так і участю Збройних Сил України у проведенні навчань на території держав-членів ЄС та НАТО.

Законопроектом пропонується запровадити спрощену процедуру декларування військової техніки та інших товарів, аналогічну існуючій у міжнародній практиці, скасувати процедуру подання окремих дозвільних документів та проходження заходів офіційного контролю під час оформлення військової техніки та інших товарів підрозділів збройних сил держав-членів ЄС та НАТО, які у встановленому законом порядку допущені на територію України.

Законопроект закладає передумови для підготовки та підписання міжнародних угод про використання в державах-членах ЄС та НАТО Форм 302, що оформлюватимуться безпосередньо на території України для підрозділів Збройних Сил України, які направляються до таких держав.

Також законопроектом пропонується скасувати процедуру подання окремих дозвільних документів та проходження заходів офіційного контролю під час оформлення військової техніки та інших товарів підрозділів Збройних Сил України, які направляються до інших держав та переміщуватимуться за Формою 302.

Законопроектом пропонується:

- ✓ дозволити під час митного оформлення вантажів підрозділів збройних сил держав-членів ЄС, НАТО, які відповідно до закону допущені на територію України, **замість митної декларації використовувати Форму 302** за формою держави, з якої направляються такі підрозділи;
- ✓ встановити, що застосування Форми 302 дозволяється в митних режимах тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, реекспорту, реімпорту та транзиту;
- ✓ імплементувати в митне законодавство положення законодавства ЄС щодо використаних збройними силами окремих товарів (патронів, харчових наборів тощо) під час багатонаціональних навчань;
- ✓ спростити процедуру в частині звільнення від отримання дозвільних документів державного експортного контролю для товарів військового призначення та подвійного використання, дозволів, необхідних для переміщення лікарських засобів, у тому числі тих, які містять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, продукції, виробленої із застосуванням ГМО, звільнення від проходження державного контролю харчових продуктів при переміщенні через митний кордон України товарів з використанням Форми 302;
- ✓ делегувати повноваження Кабінету Міністрів України та Міністерству фінансів України щодо затвердження форми національної Форми 302 та порядку заповнення цієї форми відповідно;
- ✓ делегувати повноваження Міністерству фінансів України щодо затвердження порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного контролю та оформлення військової техніки та інших товарів, що переміщуються з використанням Форми 302.

Реалізація законопроекту не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Прийняття запропонованого законопроекту сприятиме підвищенню авторитету України як у світі загалом, так і на євроатлантичному просторі зокрема, особливо з урахуванням конституційно закріплених прагнень нашої держави щодо **набуття повноправного членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору.**

Ярослав Сидорович